

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2009

Nr. 4

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2008

Naar aanleiding van mijn brief van 14 juli 2008¹, en het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 3 september 2008 (08-LNV-104), informeer ik u hierbij over de gevolgen van de rechterlijke uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) betreffende private laboratoria in relatie tot fyto-sanitair onderzoek.

Tevens bericht ik u over de stand van zaken rond Plantkeur.

Rechterlijke uitspraak fyto-sanitaire laboratoria

In mijn brieven van onder meer 13 december 2007² en 11 februari 2008³, alsmede in het mondelinge overleg daarover, is vastgesteld dat de Richtlijn 2000/29/EG (Fytorichtlijn) geen ruimte laat voor betrokkenheid van private, commercieel opererende laboratoria bij officieel fyto-sanitair onderzoek.

Op grond van het verzoek van de Europese Commissie om de betrokkenheid van private laboratoria te beëindigen heb ik, na vooraankondigingen daartoe in 2006 en 2007, besloten de aanwijzing van de betreffende private laboratoria als instanties die aardappelmoehed-vrijverklaringen (AM-vrijverklaringen) mogen afgeven met ingang van 1 juli 2008, in te trekken. U bent hiervan op 15 mei 2007⁴ op de hoogte gesteld. Deze intrekkingen zijn genomen op 2 augustus 2007.

Zoals ik in eerdere correspondentie heb aangegeven, betreft de intrekking de officiële monsternamen en de afgifte van officiële verklaringen door de private laboratoria. Deze taken zijn sinds 1 juli 2008 voorbehouden aan de vier plantaardige keuringsdiensten, onder toezicht van de Plantenziektenkundige Dienst. De private laboratoria mogen na 1 juli 2008 de officiële laboratoriumanalyses vooralsnog blijven uitvoeren.

In een specifieke zaak waarin het fyto-sanitaire onderzoek een hoofdbestanddeel is van de onderneming, heeft deze onderneming tegen het

¹ Kamerstukken II, 2007/08, 31 200 XIV, nr. 228.

² Kamerstukken II, 2007/08, 31 200 XIV, nr. 158.

³ Kamerstukken II, 2007/08, 31 200 XIV, nr. 178.

⁴ Kamerstukken II, 2006/07, 30 800 XIV, nr. 103.

intrekkingsbesluit beroep ingesteld bij het CBb. Het CBb heeft in deze zaak op 27 juni 2008 uitspraak gedaan. In mijn brief d.d. 14 juli 2008 heb ik uw Kamer op de hoogte gesteld van deze uitspraak. Zoals in betreffende brief is gemeld, heeft het CBb vastgesteld dat de overheid terecht heeft geconcludeerd dat de overdracht in Nederland van officiële fyto-sanitaire taken aan commercieel opererende laboratoria, strijdig is met het communautaire recht (de Fytorichtlijn) en om die reden ongedaan moet worden gemaakt. De intrekking is daarom rechtmatig, aldus het CBb. Gelet echter op de omstandigheden van het geval, waaronder het feit dat het fyto-sanitaire onderzoek een hoofdbestanddeel van deze onderneming is, en daarmee de continuïteit van de onderneming in het geding is, is de rechter wel van oordeel dat de onderneming onevenredig is getroffen door de intrekking. Gelet op deze individuele situatie acht het CBb de door de overheid getroffen overgangperiode onvoldoende. Het CBb heeft geoordeeld dat de overheid in deze individuele zaak vóór 1 november 2008 een nieuwe intrekkingsbeslissing moet nemen met een intrekkingdatum die niet vóór 1 juli 2009 mag liggen. Tevens zal in dat intrekkingsbesluit een bepaling omtrent nadeelcompensatie moeten worden opgenomen.

Ik heb besloten om onverkort uitvoering te geven aan de uitspraak van het CBb. Overeenkomstig de uitspraak zal de intrekking in beginsel op 1 juli 2009 worden gezet en zal de nadeelcompensatie worden bepaald met inachtneming van de geldende jurisprudentie.

Stand van zaken Plantkeur

Zoals ik uw Kamer per brief heb gemeld¹, is Plantkeur per 1 september 2007 in werking getreden, waarbij de fyto-sanitaire importen exportinspecties, alsmede exportcertificering in mandaat zijn overgedragen aan de vier plantaardige keuringsdiensten (NAK, Naktuinbouw, BKD en KCB). De inwerkingtreding is soepel verlopen en het systeem functioneert naar tevredenheid van zowel de betrokken diensten als het bedrijfsleven. Met de Europese Commissie is vanaf 2006 intensief ambtelijk overleg gevoerd over de voorgenomen wijzigingen in het fyto-sanitaire inspectiestelsel in Nederland. In de tweede helft van 2007 heeft Nederland via ambtelijk overleg en correspondentie met name nadere toelichting gegeven op zorgpunten van de Commissie ten aanzien van de onafhankelijkheid van keuringsdiensten en de rol van laboratoria in relatie tot Richtlijn 2000/29/EG. Eind 2007 heeft het Inspectoraat van de EU (Food and Veterinary Office (FVO)) een audit uitgevoerd op het nieuwe Nederlandse inspectiestelsel. De FVO heeft daarbij geconstateerd dat het nieuwe inspectiestelsel in de praktijk goed functioneert en heeft een positief oordeel gegeven. De Europese Commissie kijkt op dezelfde wijze aan tegen het nieuwe Nederlandse inspectiesysteem.

Wereldwijd is de nieuwe werkwijze geaccepteerd, alleen Rusland weigert vooralsnog Plantkeur te accepteren. Daarom is er voor Rusland een tijdelijke overgangsregeling waarbinnen de fyto-sanitaire exportinspecties plaatsvinden volgens het systeem van vóór Plantkeur.

Dat houdt in dat bij de Plantenziektenkundige Dienst acht inspecteurs op tijdelijke basis de Rusland-keuringen verrichten. Mede gezien het feit dat de kosten voor deze overgangsregeling hoog zijn, geef ik hoge prioriteit aan de acceptatie van Plantkeur door de Russische Federatie. Als resultaat van overleg met mijn Russische ambtsgenoot in Moskou begin september zal in de week van 1 oktober 2008 een Russische delegatie in Nederland verblijven voor een audit van het inspectie- en certificeringssysteem. Deze Russische missie is van cruciaal belang en ik reken erop dat deze bij zal dragen aan een spoedige acceptatie van Plantkeur door Moskou.

¹ Kamerstukken II, 2007/08, 31 200 XIV, nr. 181.

Nadat de resultaten van de missie bekend zijn, zal ik mij beraden over verdere stappen.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg